

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tevyne"

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 39

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugšėjo (September) 25, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Smarius Uraganas Nusiautė Atlantiko Pakraščius

Sugriovė Daug Namų ir Padarė Didelius Nuostolius. Žuvo Virš 10 Žmonių

Nepaprastai smarius uraganas rugsėjo 17 d. pasiekė North Carolina valstijos pakraščius ir nuo to laiko slinko visu Atlantiko pakraščiu link šiaurės, savo kelyje traukdamas namus ir pakraščiuose stovintiems ir plaukiojantiems laivams didelį pavojų sudarydamas. Uraganas atėjo iš Atlantiko ir tarpais buvo taip smarius, kad siekė virš 100 mylių į valandą smarkumo. Jo centras slinko apie 15 mylių į valandą greitumu link šiaurės, o apie centrą ratu sukosi labai smarkus vėjas.

Laivai ir gyventojai laiku įspėti apie besirannantį uraganą, tai žmonės spėjo išsikelti į saugesnes vietas, o laivai taip pat buvo prisiėmę kovoti su uraganu. Tačiau daugelis pajurio miestelių nukentėjo gana skaudžiai sugriautais ir apdraskytais namais, buvo nušalintas visokis susisiekimas su daugeliu miestelių. Uraganas zigzagais slinkdamas link New Yorko (daugiausia žalos padarė New Jersey valstijoje), tačiau nepasiekęs New Yorko gana sparkios išvakarų atėjusios audros su lietumi tapo nukreiptas į juras ir tokiu būdu New Yorkas išliko uragano nepalietas.

Lojalistai Išsprogino Alcazar Tvirtovę

SPĖJAMA DAUG SUKILĖLIŲ EKSPLOZIJŲ ŽUVO. TAČIAU LIKUSIEJI GYVI TVIRTAI LAIKOSI GRIUVESIUOSE.

TOLEDO, Ispanija. — Senovės Alcazar tvirtovę, kurioje užsidarę arti du mėnesiai išsikėlė sukilėliai su moterimis ir vaikais viso apie 1.700 asmenų, rugsėjo 18 d. lojalistai išsprogino, tuneliais pakasę po ją dinamitą. Į du tokiu tuneliu suversta apie tonas dinamito ir kuomet sukilėliai atsiskė pasiduoti, tuomet padegtas dinamitas ir tvirtovė išsprogino. Spėjama, kad didžiama joje buvusių žmonių žuvo eksplozijoje, kiti sužeisti.

Tačiau rugsėjo 21 d. žinios skelbė, kad lojalistai dar neįstengė tvirtovės paimti. Mat išlikusieji gyvi sukilėliai ir pasilėpę griuvėsiuose ir urvuose, masiniais šautuvais kovoja lojalistus. Dviem atvejais lojalistai leido rymomis gazoną į sukilėlius, manydami galėsiančius užtroškinti uždegtusio gazono dūmais, bet ir ši priemonė nieko negelbėjo. Lojalistai negali eiti pirmyn, iki nebus sunaikinti masininių šautuvų lizdai, kuriuose sukilėliai kovoja priešus.

Vėliausios Ispanijos Karo žinios.

LISBONAS — čia įsikūrusi insurgentų "ambasada" atvirai perka gazoną, ir maisto produktus bei sukilėlių karininkai

Katastrofinga Eksplozija Havanoje

HAVANA, rugs. 20 d. — Spėjama, kad Ispanijos liaudies fronto valdžios šalininkų padėtas dinamitas eksplodavo, sugriaudamas „El Pais“ laikraščio namą ir Rymo katalikų bažnyčią vos 45 minutėmis pirm prasidėjimo pirmųjų sekundžių mišiu. Eksplozija užmušė keturis asmenis ir 28 sužeidė, septyni sužeistųjų yra kritingoje padėtyje, apie 200 asmenų, ėjusių į bažnyčią ant pamaldų, tik keliomis minutėmis laiko išsaugojo šios eksplozijos.

Vėliaus policija užtiko prie laikraščio „Diario de la Marina“ namo pastatytame automobiliuje užslėptą 1.200 kavalikų dinamito, pritaistytą eksplozijas.

Išvengta Darbininkų Skilimo

QUINCY, ILL. — Nuo pat pradžios čia įvykusios Illinois Darbo Federacijos konvencijos grėšė skilimas amatinių ir industrinių unių klausimu. Konvencijoje dalyvavo abiejų unių šalininkai ir visą laiką tarp abiejų frakcijų ėjo aštrūs kiverčiai. Tik pasiūlius indorsuotai prezidento Rooseveltto kandidaturą, visi kiverčiai laikinai nutruko ir konvencija pirmą kartą Illinois Darbo Federacijos istorijoje sulaužė savo nusistatymą nesikišti į politiką ir indorsavo prezidento kandidaturą.

Neužilgo po to prieita prie kompromiso ir industrinių unių klausimu ir liko vienbalsiai priimta rezoliucija, kuri ragina Darbo Federaciją ir industrines uniijas prieiti prie susitarimo ir bendrai dirbti organizavimui darbininkų. Ta rezoliucija patenkino ir vieną ir kitą pusę, ir pavojus skilimo visiškai išnyko.

Padidėjo Lietuvos Užsienio Prekyba

Šiomet per liepos mėnesį iš Lietuvos į užsienius buvo išvežta įvairių prekių daugiau, kaip už 15 milijonų litų, o įvežta už 13 milijonų litų. Iš viso šiemet ligi rugpjūčio 1 d. į užsienius buvo išvežta įvairių prekių už 107 milijonų litų, o įvežta už 82 milijonus litų. Tuo būdu šiemet per 7 mėnesius Lietuva iš užsienių prekybos turėjo jau 25 milijonus litų pelno. Pernai metais per tuos pačius mėnesius iš Lietuvos buvo išvežta tik už 72 milijonų litų. Vadinasi, šiemet išvežimas į užsienius labai smarkiai pašoko. O tas be abejo, gerina Lietuvos ūkiską padėtį.

MEKSIKOS GINKLAI Ispanijai

LONDONAS. — Ispanų laivas Magallanes atplaukė iš Meksikos į Cartagena, rytinėje Ispanijos pakraštyje, atgabendamas didelį krovinį Meksikos ginklų Ispanijos valdžiai. Jis buk atvežęs 35,000 šautuvų, 5,000,000 šovinių ir daug rankinių granatų.

Pasmerkia Dirbtuvių Užgrobumus Francijoje

PARYŽIUS, rugs. 20 d. — Francijos radikalių socialistų vadai visoje eilėje viešų prkalbų pasmerkė kairiųjų darbininkų keliamus streikus ir užgrobumus dirbtuvių. Esą radikaliai socialistai palaikys valdžią, tačiau negalės ilgiau toleruoti tokios padėties, kuri netik kenkia krašto prekybai, bet ir pastato pavojų krašto apsigynimo padėčiai. Ši pasarga taikoma liaudies fronto vadams, kad jie stengtųsi nuraminti savo karingąjį elementą, kuris be jokių ribų trukmą jau ir nuolatinius streikus kursto.

Tuo tarpu premieras Blum, dideliame radikalių socialistų susirinkime, kalbėdamas pažadėjo praplėsti jo paskelbtą socializacijos programą, įvedant visuotinę pašalpą bedarbiams ir taipgi įvedant visuotinę apdraudą prieš visokias nelaimes agrikultūros srityje. Jau pastebėta prieš porą savaičių, kad radikaliai socialistai labai nepatenkinti kairiųjų darbininkų elgesiais krašte. Tuo tarpu premiero Blumo vyriausybė negalėtų išlaikyti be radikalių socialistų paramos, nes pastariesiems ištraukus savo paramą parlamente vyriausybė neturėtų didžiūmos jos palaikymui.

Pagelbės Lietuvos Darbininkams

Prieš kurį laiką atatinamos Lietuvos įstaigos teiravosi, kiek kuriame valstijoje yra samdytojų ir darbininkų. Mat, dabar iš kaimų į miestus atvažiuoja daug darbininkų, kurie skundžiasi, kad kaime nėra darbo. Taip pat kai kur ir ukininkai nusiskundžia, kad jiems stinga darbininkų. Taigi dėl to ir norima sužinoti netik kiekviename valstijoje reikalingų darbininkų skaičių, bet norima patirti ir jų ūkiską padėtį. Manoma, kad tose provincijos vietose, kur jaučiamas darbininkų trūkumas, reikės padėti darbininkams įsikurti. Gi iš tų vietų, kur yra darbininkų perteklius, gal but, bus leista darbininkams apsigyventi miestuose, arba juos apgyvendinti kitose provincijos vietose ir ten jiems padės įsikurti.

Gerėja Ūkiską Padėtis Lietuvoje

Visame pasaulyje pradėjus siausti ūkiskai krizei, kuri palietė ir Lietuvą, smarkiai nukrito žemės ūkio gaminių kainos. Iš tiesų, anksčiau buvusios kainos pasidarė pasakiškos, palyginti su tomis, kurios atsirado užėjus ūkiskams sunkumams. Bet šiais metais bendra Lietuvos ūkio padėtis jau žymiai taisosi. Drauge su tuo kyla ir žemės gaminių kainos. Lyginant su pernai metais buvusiomis kainomis, jos šiemet padidėjo maž daug visu ketvirtadaliu. Tai yra geras ženklas ir aiškus įrodymas, kad ūkiskai sunkumai Lietuvoje jau pradeda praėti.

Lietuvos Seimo Posėdžiai Pertraukti

Seimo Atstovai Išvyko Nam. Įstatymus Leidžia Vyriausybė

KAUNAS, rugs. 5 dieną (Sp. Koresp.). — Pasibaigus seimo dviems pirmiesiems posėdžiams, kuriuose be prisaikdinimo seimo atstovų ir pasakytos Valstybės prezidento A. Smetonos kalbos bei išrinkimo seimo statutui komisijos nieko daugiau neatlikta, padaryta pertrauka ligi bus prirengtas seimo statuto projektas. Matomas rengiamasi ilgesniam laikui pratęsti seimo pertrauką, nes daugelis atstovų antrytojaus posėdžio atidarymo išvyko namo. Rugs. 2 d. seimo kanceliarija visiems atstovams išdavė nuolatinius bilietus visais Lietuvos geležinkeliais nemokamai važinėti.

Pirm išleidimo seimo atstovų į namus, seimo laikinasis pirmininkas p. Šakenis surogo šė vašes seimo atstovams, kad jie galėtų arčiau susipažinti, susidraugauti. Vaisėse dalyvavo ir vyriausybės žmonės bei augštoji karo vadovybė. Sakoma, veišės praėjusios labai draugingoje nuotaikoje, lyg kad vienos šeimos narių pokylis įvykęs.

Įstatymus Posenovei Leidžia Vyriausybė

Nors Lietuvos seimas susirinko ir jo svarbiausiu uždaviniu yra leisti įstatymus, taip visi supranta seimo pareigas, tačiau vyriausybė posenovei pasilaiko teisę įstatymus leisti. Šiomis dienomis, kuomet seimas susirinko, laikraščiai pasikelbė sekamą žinią:

„Vidaus reikalų ministerija įnešė į ministerių kabinetą kabininių įstatymo projektą. To įstatymo principas yra tas, kad kapinės steigia savivaldybės, Seimo Statutui Parengti Komisija Dirba.

Prasidėjo Tautų Sąjungos Metinis Susirinkimas

GENEVA, rugs. 21 d. — Šiandien prasidėjo čionai Tautų Sąjungos 17-tas metinis pilnietis susirinkimas, kuris turi prieš save visą eilę labai opų klausimų išspręsti. Pirmiausia je vietoje stovi Ispanijos naminis karas ir likvidavimas Etiopijos užkariavimo klausimas. Ypatingai pastarasis klausimas nemažai jaudina Tautų Sąjungos sferas, kuomet Etiopijos karalius Haile Selassie pareikalavo, kad būtų leista šiame sąjungos susirinkime dalyvauti ir Etiopijos delegacijai. Mažųjų valstybių tarpe randasi pritarimas Etiopijos karaliaus reikalavimui. Tuo tarpu Italija griežtai priešinasi Etiopijos delegatų dalyvavimui sąjungos susirinkime. Sąjunga atsideria tarpe kujo ir priekailo: leisti dalyvauti Etiopijos delegatams susirinkime, paneigiamas Italijos užkariavimas Etiopijos ir tokiu atveju Italija grumojanti pasitraukti net iš Sąjungos. Neleisti Etiopijos

Kaune plačiai kalbama, kad naujasis seimas turės labai apribotas teises ir galės veikti tik tai, ką vyriausybė jam leis veikti. Seimo galią ir teises patirsime kuomet bus parengtas seimo statutas.

Seimo Statutui Parengti Komisija Dirba

Vyriausybės oficiozas praneša, kad seimo išrinktoji komisija labai energingai ėmėsi darbo seimo statuto projektui parengti. Pirmą savo posėdį atlaikė tos pat dienos vakare po išrinkimo. Dabar komisija posėdžiaujanti ištisas dienas. Komisija pasiskirstė pareigomis sekamai: A. Merkys — pirmininkas, J. Indriūnas — pavaduotojas ir J. Viliūsis — sekretorius. Kiti du atstovai — Gilvydis ir Jakubauskas komisijos nariai.

Prasidėjo Tautų Sąjungos Metinis Susirinkimas

delegatams dalyvauti — pripažinti Italijos užkariavimą Etiopijos. Taip pat Ispanijos naminio karo klausimas yra opus, nes Ispanijos vyriausybės atstovai rengiasi kelti klausimą del kai kurių valstybių teikiamos paramos sukilėliams. Prie to viso dar reikia pridėti ir Hitlerio žygius suniekinimui tarptautinių sutarčių, todėl šis susirinkimas gali būti pilnas dramatiškų scenų.

Vėlesnės žinios iš Genevos praneša, kad Anglijai ir Francijai nepavyko prasašinti Etiopijos atstovų iš sąjungos susirinkimo. Pirmoje sesijoje jie dalyvavo ir balsavo.

Iš Lietuvos laikraščių sužinome, kad į šį Tautų Sąjungos pilnietis susirinkimą Lietuvos delegaciją sudaro: užsienio reikalų ministeris St. Lozoraitis — pirmininku ir nariais: politinio departamento direktorius Urbšys, Lietuvos ministeris Paryžiuje P. Klimas ir S. Čiurlionienė ir sekretorius Bačkis.

Diktatorių Grumojimai Jaudina Pasaulį

Neseniai Italijos diktatorius Mussolinis pagrumojo pasauliui, kad Italija gali pastatyti į karo frontą aštuonis milijonus kareivių kelių valandų laiku. Francija, kuri pastarųjų aštuonių mėnesių laikotarpiu priprato Mussolinio žodžius imti už gryną pinigą, tokiu pagrumojimu didžiai susijaudino, atsimindama, kad Mussolinis yra sudaręs bendrą frontą su Vokietijos Hitleriu.

Pasekdamas savo sėbrą Hitleris šiomis dienomis nacių suvažiavime garsiai šūkavo prieš Rusiją ir aplamai prieš bolševizmą. Su savo grumojimais Hitleris nuėjo taip toli, kad paskelbė bolševizmui mirtiną kovą. Hitlerio grumojimai Rusijos bolševizmui yra oficialiu diplomatinio karo paskelbimu Rusijai. Istorija mus mokinia, kad diplomatiniai karai dažniausiai baigiasi aktualiais ginkluotų armijų karais.

Fasizmo vadus pasekė ir Vatikano valstybės valdovas — papa Pijus XI, per radio viso pasaulio katalikams įsakymas visu griežtumu kovoti prieš komunistinį pavojų visai civilizacijai. Esą komunistų apaštalių kurstoma visame pasaulyje neapykanta grumojama sunaikinimu visokio žmoniškumo ir net visos mūsų civilizacijos. Taip pat papa nusiskundė fasistiniams diktatoriams, kurie truko katalikiškam jumiui organizuoti ir auklėti tvirtais kovotojais prieš komunizmą.

Iš antros pusės jau kelinti metai Rusijos bolševikai ir jų pasekėjai visame pasaulyje šūkavo apie fasizmo pavojų visokiam žmoniškumui ir civilizacijai. Rusijos bolševizmo vadai įsitikino, kad atviru bolševikiškos revoliucijos skelbimu nieko pasaulyje neatsieks, peireitų metų vasarą pakreipė savo politikos kursą ir įsakė viso pasaulio bolševikams stoti į demokratijos gynėjų eiles ir visose valstybėse organizuoti kariųjų elementų bendrus frontus. Pasekoje tokių pakaitų bolševizmo politikoje, šiandien turime bendrą liaudies frontą Francijoje, tokis liaudies frontas laimėjo Ispanijoje ir paskatino jos fasizmą stoti žutbutinė kovon.

Žinoma, visi supranta, kad yra didžiausia veidmainybė bolševikų kalbos apie demokratiją. Jie patys jokios demokratijos nepripažįsta ir tik savo politikos naudai apie demokratiją veidmainingai deklamuoja. Tačiau iš kitos pusės grumojai išgalėjimu raizmo, kairesnėj demokratiniui sluogsniai pasidavė tai bolševikų veidmainybei ir sudarė su jais bendrus frontus. Bet kaip rodosi, tie bendri liaudies frontai vargiai patarnaus demokratijos sustiprinimui. Ispanijoje išauktas žiaurus civilis karas, kuris neišvengiamai baigsis fasistine, arba komunistiniais anarchistine diktatura. Francija taip pat virto smarkiai kunikuliuojančiu puodu ir, kaip žinios skelbia, po to bendro liaudies fronto skraiste eina smarkios varžytinės už pirmenybę tarpe bolševikų ir demokratinių kariųjų sluogsnų. Čia fasizmas taip pat laukia progos pradėti griežtą kovą prieš grumojantį bolševizmo išgalėjimą.

Pavojingos Diktatūrų Grumtynės.

Taigi šiandien tarptautinėje arenoje eina grumtynės tarpe kairiojo ir dešiniojo sparnų diktatūrų. Demokratija kol kas

tegalai būti tik pasyviu žiūrėtoju, nes abiejų rusių diktatūros yra vienodai pavojingos demokratijai, visokiam žmoniškumui ir pasaulio civilizacijai. Abiejų pusių diktatoriai sako teisybę, kuomet jie vieni kitus perstato didžiausiu pavojumi žmoniškos gerbuvui. Istikrųjų taip yra, nes fasizmas ir bolševizmas remiasi tik brutaliu jėga ir jokio žmoniškumo, jokių pilietinių laisvių žmonėms nepripažįsta. Todel demokratijai nepakeliui nei su viena diktatura ir šiandien demokratiniai pasaulio sluogsniai tegali veikti tik tokia kryptimi, kad sulaukius ant kiek galima įsiveržimą grumojančio pasaulinio karo.

Diktatūrų grumtynės yra pavojingos visam pasauliui tuo mi, kad jos virto gyviausiu ir stipriausiu faktoriu kurstymui pasaulinio karo. Diktatorių kalbos apie palaikymą pasaulyje taikos yra vertos tiek pat, kaip ir jų deklamacijos apie demokratiją. Hitlerio ir Mussolinio vakarykšti žygiai aiškiai parodo kiek diktatoriai paisy apie sudarytas tarptautines sutartis reguliavimui ir taikos palaikymui. Taigi grumojančio pasauliui karo didžiausiu akstintuju yra diktatūros ir dabar visu griežtumu prasidėjusios diktatūrų grumtynės žymiai padidina karo pavojų. Šiomis dienomis tokią mintį pasauliui paskelbė ir Jungtinių Amerikos Valstijų sekretorius, p. Cordell Hull.

Europos Ginkluotų Jėgų Sugrupavimas.

Grumojant pasauliniam karui, žinoma visų valstybių ginkluotų jėgų padėties sugrupuoti Europos valstybes į tris skirtingus blokus. Dabar valstybių stovinčioji kariuomenė ir gatajai prirengti rezervai su pirma mobilizacija sudaro sekamas ginkluotas jėgas:

Fasistinis blokas —	
Italija —————	2,500,000
Vokietija —————	1,800,000
Austrija —————	150,000
Vengrija —————	300,000

Kartu —————	4,750,000
Komunistinis blokas —	
Rusija —————	3,000,000
Francija —————	1,200,000
Mažoji Entantė ———	2,400,000

Kartu —————	6,600,000
Trečiasis blokas —	
Anglija —————	850,000
Balkanų valstyb. ———	825,000
Pabaltijo valst. ———	670,000
Neutralės valst. ———	1,250,000

Kartu —————	3,095,000
Viso ginkluotų jėgų su pirma mobilizacija pastatytų kovos lauke 15,845,000. Reikšminga ta aplinkybė, kad prirengtos karui ginkluotos jėgos šiandien sudaro net 6,700,000 daugiau, negu buvo 1914 metais pasaulinio karo pradžioje.	

Prisimenant, kad paskutiniam pasauliniam kare ginkluotų jėgų buvo sumobilizuota apie šešis kartus tiek, kiek su pirma mobilizacija karo fronte pastatyta, tai ir dabar ginkluotos jėgos turėtų padidėti apie keturis kartus tiek, kiek pačioje pradžioje būtų sumobilizuota. Taigi šiandien pasaulis arti du kartus labiau yra prisirengęs karui, negu 18 metų atgal, kuomet pasibaigė pasaulinis karas, kuris pradėtas obalniu: karas užbaigimui visų karų. Tikrenybėje pasaulinis karas bus tik pasimokymų kariauti. Politikos Studentas.

VALIO, DALGELE VALIO! Rugepiutė Lietuvoje: atvaizde matome vyrą kertantį rūgius, paskui kurį eina moteris suimanti rūgius, kuriuos ji surašioja į pėdus.

Kaip Daukantas Kovojo Prieš Lenkus

Vienas žymiausių Lietuvos istorikų Simanas Daukantas gimė Zemaitijoje, Telsių apskrityje, Kalvių sodžiuje. Jo tėvai buvo karališki arba laisvieji ukinkai ir turėjo nedidelį žemės gabalą. Pirmuosius mokslus Simanas Daukantas ėjo žemaičių Kalvarijoje keturklasėje dominikonų gimnazijoje. Besimokydamas Daukantas susižavėjo savo tėvynės Lietuvos praeitimi ir jos garsiais žygiais. Nėgana to, jis sugebėjo rasti ir Lietuvos rašytojų kurinių. Jis sužinojo apie Mikalojų Daukšą, Konstantiną Sirvydą, garsųjį Mažosios Lietuvos poetą Kristijoną Donelaitį, kuris apdainavo lietuvių baudžiaininko vargus. Ir taip kasdien vis giliau įsirdį smigo Strazdelio dainos ir ypač Vyluno daina „Ant marių krašto Palangos miestely“... Ir kas kart jam vis skaudžiau budavo, kad lenkai, girdamiesi savo praeitimi, savo didžiais vyrais, netik tinkamai nepaminėdavo Lietuvos vardo, bet lietuvių visados žeminda vo ir pajukdavo. Daukantui baigiant dominikonų keturklasę, Lenkijos istoriją dėstė mokytojas Poruševič. Kartą jis jauno Daukanto paprašė paaiškinti, kokių malonių lietuviams yra davusi unija su lenkais. Simanas Daukantas paniuromis piktai atsakė:

— Nieko gero. Mokytojas Poruševičius įsiutėjo: — Pasiaiskink. — Lenkai prigavo lietuvių, — kirtė Daukantas. Poruševičius plūdesis per visą pamoką ir pagaliau Daukantas nubaudė. Dantis sukanęs, piktas, lenkų mokytojų nekenčiamas Simanas Daukantas keturklasę vis dėl to baigė. Jis, kaip ir kitų tautų garsūs žmonės, pės-

čias atėjo į Vilnių, ten baigė gimnaziją su pagyrimo laipsniu, o vėliau ten pat išėjo į universiteto mokslus.

Universitete nuotaika buvo kitoniskesnė. Čia mokėsi nemažai bajorų jaunuo menės, kuriai rūpėjo garbinga Lietuvos praeitis ir jos senolių kalba. Patys profesoriai paragindavo studentus tyrinėti lietuvių istoriją, kalbą, rankioti dokumentus ir žinias. Studentų tarpe buvo demokratiškai nusistačiusių žmonių ir pasijususių dirbti sodžiaus gerovei. Mat, tada ir Lietuvą buvo aplankiusi francūzų kariuomenė, nešina jų revoliucijos idėjomis. Tokiose sąlygose subrendo Simano Daukanto idealai, jie pasidarė ryškesni, tvirtesni ir pastovesni. O tie idealai vyriausiu buvo: žadinti tautiečių susipratimą ir tėvynės meilę, kelti lietuvių liaudies gerovę.

Tačiau kartą ir universitete Simanas Daukantas, kaip lietuvis, buvo užgautas ir, gal but, tas įvykis nulėmė tolesnę jo gyvenimą. Kartą prof. Mažinskas apie Lietuvą taip išsitarė: — Lenkų romantikai, kurie savo raštuose mėgina idealizuoti Lietuvą, niekuomet neįstengs būti tikri istorikai ir neįrodys, kad lietuviai buvo idealūs žmonės ir kurė savo didingą istoriją. Be Lenkijos lietuviai buvo tik plėšrys užpuolikai, Europos siaubas.

Visi tylėjo, tik Simanas Daukantas negalėjo tokių nesąmonių prof. dovoti.

— Netiesą, profesoriau, skelbi. Aš protestuoju ir įrodysiu, kad lietuviai buvo kultūringi ir kad jie sukūrė daug gražesnę istoriją, negu lenkai.

Po to įvykio Daukantas turėjo daug nemalonumų, bet ir draugų jam netruko. Dauguma žemaičių bajorų jį palaikė, taip pat jam pritarė ir keletas profesorių. Tada Daukantas jiems pažadėjo savo žodį ištešėti. Netrukus jis nuvažiavo į Karaliaučį, paskui apsigyveno Petrapilyje ir ten pats vargdamas parašė lietuvių tautos istoriją, pavadintą „Būdą senųjų tautų garsūs žmonės, pės-

ir žemaitiu“. Be to, jis parašė dar kelis svarbius, Lietuvos ir lietuvių tautos praeitį nusviečiančius raštus, kurie yra svarbi medžiaga Lietuvos istorijos mokslui. Tsb.

Lietuvos Totoriai-Pavyzdingi Ukinkai

Lietuvoje dar nuo Vytauto Didžiojo laikų yra užsilikusių totorių. Vytauto laikais totoriai buvo labai galingi ir buvo nukariavę didelę dalį Rusijos. Bet vėliau jų galybė susmuko ir daugelis jų pasidavė Vytauto Didžiojo valdžiai. Vytautas juos apgyvendino daugiausia Vilniaus krašte, kur jiems davė po gabalą žemės. Tačiau totorių yra ir dabartinėje Nepriklausomoje Lietuvoje. Žymiausia jų gyvenamoji vieta yra Alytaus apskr., Butrimonių valsč., Raižių km. Čia yra tikras Lietuvos totorių centras, kuriame yra mečetė ir gyvena jų dvasininkai. Žodžiu, tai tikra totorių respublika, kurioje viešpatuoja savotiški papročiai.

Raižių kaimas daug skiriasi nuo kitų Lietuvos kaimų. Totoriai yra mahametons ir labai prisirišę prie savo tikėjimo. Beveik kiekvienas paaukęs totorius, žino savo praeitį ir mieliai ją visiems pasakoja. Raižių kaime yra grančto paminklai. Mat, pagal mahametų papročius viename žemės sklype galima laidoti tik vieną kartą, tad menuostabu, kad per penkis šimtmečius tame kaime atsirado net septynerios kapinės.

Lietuvos totoriai labai gerbia Lietuvą. Visur jie stengiasi būti gerais valstybės piliečiais. Totoriai yra dideli arkliai mylėtojai. Ir dabar jie stengiasi turėti gražius ir greitus arklius. Bene 1934 m. Alytaus žemės ūkio parodoje totoriai pasirodė organizuoti. Kaip kad Vytauto Didžiojo laikais iš Raižių kaimo išėjo totorių būriai su savo tautine vėliava, kurios viduryje buvo pusės mėnulio skritulys. Savo gimtąją kalbą totoriai dabar jau beveik užmiršę. Dabar senesnieji totoriai kalba gudiskai, o jaunimas kalba tik lietuviškai. Net seniai, kurie anksčiau kalbėjo gudiskai ir lenkiškai, dabar jau griebiasi lietuvių kalbos. Totoriai meldžiasi arabų kalba, nors jos paprasti žmonės nesupranta.

Totorių gyvenamųjų namų kambariai yra gana svarūs ir šviesūs. Seklyčios išpuoštos pavelsais, kurių tarpe viduryje pakabinoti Vytauto Didžiojo portretai. Totoriai sako, kad jie dar ir dabar po 500 metų neužmiršta Vytauto Didžiojo. Esą kiekvieno totorio pareiga smulkiai žinoti to valdovo nuopelnus, kokius jis užsitarnavo pas jų senelius. Tsb.

UKINKAI RADO PILIES ŽYMES.

Rugpjūčio mėn. pradžioje Kauno apskr., Zapyškio apylinkėse ukinkai bekasdami žvėrių, rado nežinomios pilies žymes. Vieta, kur ukinkai ima žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad prieš kelerius amžius vietoje smėlis žvyrą yra į rytų pietus nuo Zapyškio miestelio. Ten auga ir šimtmetis miškas. Ukinkai minėjoje vietoje su žvyru iškasė labai dideles plytas, kurios turi po 60 centm. ilgumo ir 30 centm. platumo. Vietos gyventojai pasakoja, kad

Lietuvių Literatura

GYVENIMO DUMBLE.

S. E. Vitaitis 1925 metais parašė tuo vardu apysaką iš Amerikos lietuvių gyvenimo. Didelė, 364 puslankių, knyga išleista prenumeratos būdu A. B. Strimačio, paties autoriaus ir bendrovės „Paramos“, kaip padėta knygos pradžioje, 1925 metais. Knygos kaina 2 doleriai, su auksinio apdarais 2 su puse. Dabar, tur but, sunku platinti tokios kainos knygas, tuo labiau, kad aplamai knygų plitimas Amerikoje lietuviuose yra apmirus; matomai, „anais geras Amerikoje laikais“ tuo kaina nebuvo kliutimi knygai plisti; linkėtina, praėjusio prasmė, kad ši knyga būtų bent apsimokėjusi, nes ji ištikimų verta perskaityti visiems lietuviams Amerikoje ir, tuo labiau, Lietuvoje ir kitur, (nes šios knygos puiki medžiaga taip gausi, kad „per kraštus drimba“). Sunku yra teisingai rašyti apie knygą, kurios autorius ir leidėjas pažįsti. Ypač, mūsų (Amerikoje) santykiuose, kur visi taip jautrūs (visuomenišku požiūriu) — tik, tik apsižiūrėk, kad už geriausius norus su basliu iš kokio nors savo tautiečio į galvą negautum... Vis dėlto „iš dainos žodžio neišmes“, todėl „kas reikia, tai reikia“ pasakyti.

„Gyvenimo dumble“, kaip sakiau, turi puikią, gausią medžiagą (tiesiai tebiu tuo ši knyga). Lietuvių vestuvių aprašymas, santykiai su įsigyvenusiais kitataučiais, parapišė kova — vis tai tirstai atvaizduota mūsų (Amerikoje) nesena senovė, kuri išnyko arba visai nyksta. Todel ir sakau, kad ypač kitur, ne Amerikoje, ši knyga verta visiems perskaityti. Net vertėtų Lietuvoje šią knygą iš naujo išleisti, tik pirmą reikėtų ją padailinti. O padailinimo trūksta joje. Tiek, kiek pati vyriausia tema yra didinga ir sultinga, (o ir dar geresnė galėjo būti padaryta), tiek tos temos fonas yra menkesnis, (visa tai, į ką yra „įsodintas“ pasakojimas apie šiuos svarbius temas dalykus), o pati pradžia, patį priėjimas, pats aktyvus pasakoti — kaip atsitiko proga išpasakoti visa, kas nutiko, yra visai neįtikinami, negyvyvūs. Taip sunku tikėti, jog yra gyvas vaikata, kuris tokiu būdu kalba, tokiu būdu galvoja, tokiomis aplinkybėmis atrandamas. Čia autorius galėjo įdėti daug daugiau potencialios, kad skaitytojas tikėtų, kaip jis tik paties vyriausios temos gausiais ir sultingais faktais. Ir vis dėlto „Gyvenimo dumble“ yra visiems skaitytina. Ir tą aš sakau ne todėl, kad Vitaitis pažįstu, ne todėl, kad ant jo pykstu ar jį į padanges keliu, ne todėl, kad jis tautininkas, sandarietis, ar katalikas, socialistas, komunistas ar dar kitokias... Aš tik randu reikalingą kalbėti apie perskaitytą jo knygą todėl, kad iš tos knygos galėjo būti tikras žemčiugas, kaip sakydavo Tumas-Vaižgantas, tikras sėdevras, jeigu nebūtų tu trūkumų, apie kuriuos kalbėjau. Juk iš tokios medžiagos galima buvo auksinį papuošalą nuliedinti! Žinoma, kaip paprastai, daug kas yra pateisinama ir atleidžiama tik vieną faktą turint galvoje, kad Amerikoje buvo savotiškos sąlygos lietuviškai literatūrai augti ir tapti. Šiaip ar taip, imant galutinai, „Gyvenimo dumble“ yra įnašas į lietuvių literatūrą, nes ją perskaitęs junti, kad ji tau ką nors pasakė, koki nors nežinios kampą nušvietė. Jeigu

butų jaunystės energijos ir sąlygų, autoriui reikėtų karštai rekomenduoti dar kartą šį savo kurinį apdirbti ir paleisti naujos knygos pavidale Lietuvoje, iš kur ji pasiekė visur gyvenančius lietuvius.

Arėjus Vitkauskas.

LIETUVOJE IŠLEISTOS KNYGOS.

„SAKALO“ BENDROVĖ, Kęstučio gatvė 36, Kaunas, priėmė „Tėvynės“ redakcijai se kamas naujai išleistas knygas:

EZOPO PASAKOS. Karolio Vairo vert. Liudo Geros red. Antras pataisytas ir perrašytas leidimas. Švietimo Ministerijos pripažintas tinkamu visų mokyklų knygynams. Gausiai iliustruotas pirmojo leidimo ir naujomis graf. Tollebeinaitės iliustracijomis. Gale knygos įdėtas rašinys apie patį Ezopą ir jo pasakas. 268 pusl. Kaina 3 litai. Tai tikrai išsidėmėtinai leidimas pasakų literatūroje. Pasakos ne tik įdomios, bet ir tikrai pamokančios. Tai graži dovanėlė mūsų jaunimui.

2. LIAUDIES TEATRAS. Vytautas Bičiūnas. Mėgėjams, režisieriams, vaidintojams, administratoriams ir šiaip scenos rengėjams. 336 pusl. Kaina litų 3.50.

Tai labai praktiškas iliustruotas vadovėlis scenos mėgėjams. Jame yra labai daug praktiškų dalykų: Kaip vaidinti, veikalo pasirinkimas, balsas ir tartinis, scena ir jos įrengimas, dekoracijos, šviesa, baldai, butaforija, scenos efektai, grimas, vaidintojo drabužiai ir t. t. Tai vienintelis mūsų literatūroje toks vadovėlis.

3. AUGILA NEBRENDILA, V. Brazilevičius. Vieno veiksmo komedija. Liaudies teatro Nr. 1. Sakalo leid. Kaina 1 litas.

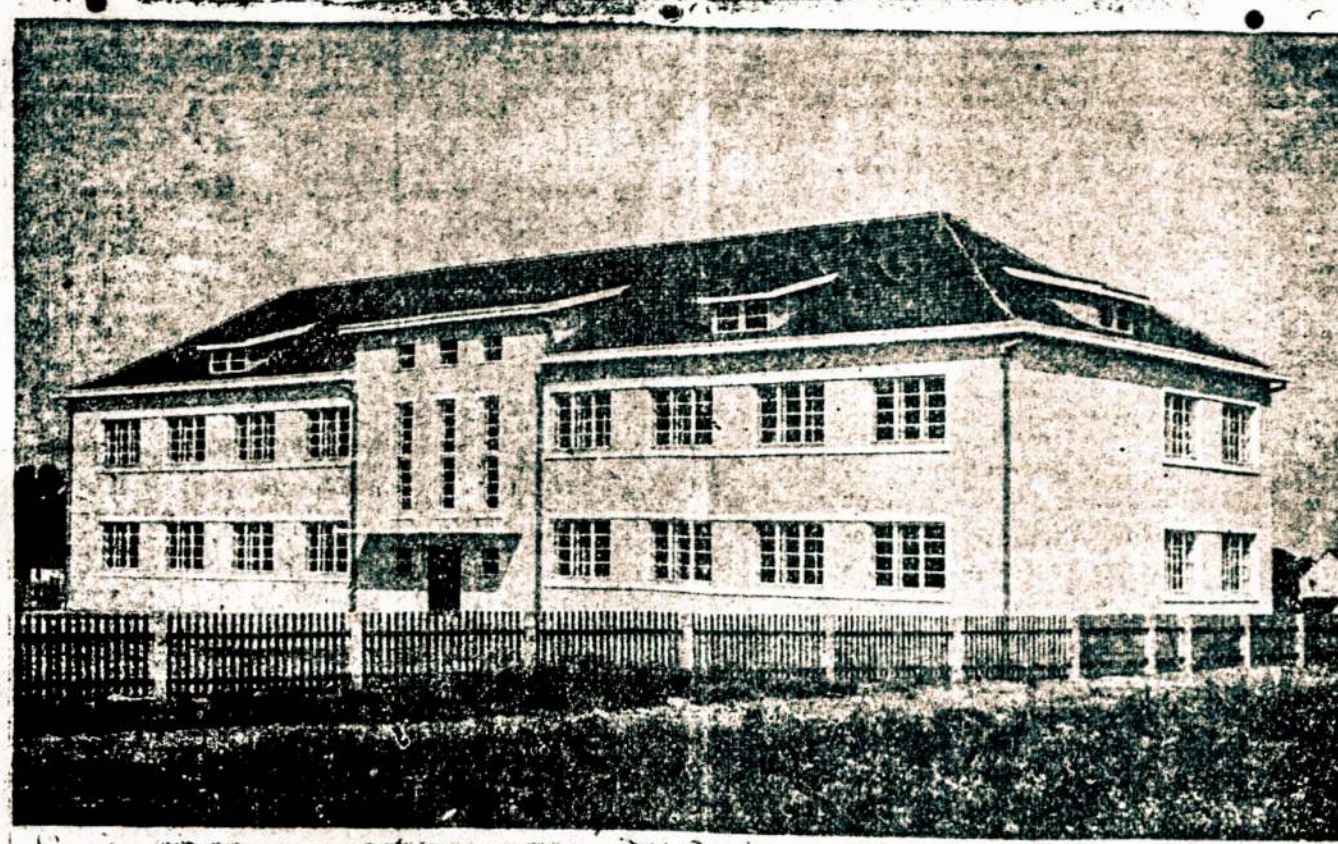
Šiuo scenos veikalėliu Sakalas pradeda leisti „Liaudies Teatro“ veikalų seriją. Toje serijoje bus leidžiami populiarūs, lengvai pastatomi, rimti ir visais atžvilgiais liaudies teatrui tinkami, įvairių žanrų scenos veikalai. Prieš leidžiant dar bus visi tie veikalai tam tikro teatralų kolektyvo patikrinti.

4. ŽEMĖS PROTESTAS, D. D. Pūpulis. Pirmosios lirkos knygos. Kaina 2 litai.

Naujo autoriaus, debutanto, vertas dėmesio poezijos rinkinys.

5. VAŽIUOJAM, Liūnė Janušytė. Jumoristiški feljtonai. Sakalas. 192 pusl. Kaina 2 litai. Ši autorė knygą skaitytojams yra jau pažįstama iš jos pirmo rinkinio „Ant ko ir pasirašau“, kuris pernai vasarą turėjo didelį pasisekimą. Autorė tikrai gabi feljtonistė ir labai gyvai, įdomiai ir humoristiškai piešia mūsų kasdieninį gyvenimą ir visuomenines ydas.

6. DU VARDAI GRANITE. Kaz. Papeckio redag. Poezijos antologija apie Darių ir Girėną. Įvado žodį parašė Liudas Gira. Sakalas. 64 pusl. Kaina litų 1.50. Drąsusis mūsų karžygių žygis ir jų tragiškoji mirtis susilaukė atbalsio ir mūsų grožinėje literatūroje, ypač poezijoje, kuri yra jautriausia tam, kuo tauta gyvena, džiaugiasi ir kuo gedi. Sakalas ir išleido šią poezijos antologiją, kad visuomenė galėtų drauge su mūsų poetais pajusti tą skaudžią mūsų tautos tragediją.

LIETUVOS MOKYKLOS NAMAS. Šitokių mokyklų namų pristatė beveik visi didesnieji Lietuvos miestai ir net valstai. Čia matome Vilkaviškio pradžios mokyklą.

Draskomos Vilniaus Lietuvių Organizacijos

Vilniaus krašte lenkai kas kart vis smarkiau ir smarkiau ima persekioti tenyščius lietuvius ir jų organizacijas. Taip pat neseniai Vilniui vaduoti sąjunga pertvarkė savo įstatus ir savo veikimą pagal naują Lietuvos draugijų įstatymą. Tų visų įvykių akivaizdoje Vilniui vaduoti sąjungos pirmininkas Dr. Antanas Juška spaudos atstovams davė ilgesnį pasikalbėjimą, kuriame pareiškė:

— Lietuviškų organizacijų veikimas Vilniaus krašte tebeįsivieja. Ypač skaudžiai pakertamas darbas judriausios Vilniaus lietuvių jaunimo organizacijos — šv. Kazimiero draugijos. Praktiškai tos draugijos darbas yra paralyžuotas, nes daugiau, kaip pusantro šimto skyrių, žinoma, pačių veikiančių lenkų valdžios jau uždarė. Lenkų valdžia šitokią savo elgesį teisiškai tariau lietuviškųjų draugijų neįstikimui ir neįstikimais jų slaptais tikslais, kurie esą artimi Vilniui vaduoti sąjungos siekiams. Ne mūsų dalykas yra kalbėti šv. Kazimiero ar kurios kitos Vilniaus krašto lietuviškos draugijos vardu ir teisinti jų veikimą. Tai padaryti dar turi priemonių jos pačios. Bet tie skaudūs vilniečių gyvenimo faktai stipriai jaudina visus lietuvius ir ypač Vilniui vaduoti sąjungą. Todel, pasisakome dėl jų tiek, kiek esame lietuvių ir visu sąžinės grynumu galime pabrėžti, kad mes jokių pavidalų Vilniui vaduoti sąjungos Vilniaus krašte neorganizuojame. Niekuomet neužmiršdami smurtiškos lenkų valdžios kilmės Vilniaus krašte, mes vis dėl to turime skaitytis su esama padėtimi ir tos padėties valdžia. Todel negalėjome užsiimti Vilniaus krašto gyventojų organizavimu. Tiesa, Vilniui vaduoti sąjunga į savo veikimo plotą yra įtraukusi nevien laisvosios Lietuvos lietuvius, bet taip pat ir įvairių šalių išeivius. Ji yra plačiai žinoma Jungtinės Amerikos Valstijose, Škotijoje, Anglijoje, Francijoje, Pietų Amerikoje ir net Mandžuke. Ji gali pasidžiaugti didele dvasine ir medžiagine parama visų lietuvių ir malonių palankumų valstybių, kuriose jie gyvena, pasireiškiančių netik jų veikimo netrukdydum, bet dar ir dideles „simpatijos parodymų lietuvių siekimams. Tačiau Vilniui vaduoti sąjunga sąmoningai šiuo atžvilgiu apenkdamo Vilniaus krašto lietuvius, kad neištruktų jų į darbą, kurį žinome lenkų valdžios organų nepakenčiamai. Tad lenkų valdžios tos rusiškos priekaištų yra niekuo nepagrįstas ir tik paprastas išsisukinėjimas. Vil-

geležinio fondo veikimas. Drauge Dr. Juška pranešė, kad šiųmetinis visuotinis Vilniui vaduoti sąjungos skyrių ir apygardų atstovų suvažiavimas yra šaukiamas spalio mėn. 17 ir 18 dd. Kaune. Tsb.

Pirmyn Visos Lietuvių Tautos Naudai

Juo žmogus mažiau kalba, o daugiau skaito, tai tikrai sužino, kad nieko nežino. Paprastai, juo kuris mažiau pats žino, juo atkakliau kitus mokina ir teikia žinias ir pamokinius apie tokius dalykus, apie kuriuos ir mažiausio supratimo neturi.

Per trisdešimt ir šešis metus mano gydytojavimo praktikoje, iš dešimties ligonių visada devyni ligoniai daugiau žino už gydytoją kokia liga jie serga ir kaip reikia gydyti, o tik vienas ligonis akiai pasiduooda, pilnai kooperuoja su gydytoju. Ir dar sako, kad gydytojo užsiėmimas yra lengviausias iš visų profesijų.

Kad gydytojas visus savo sugabumus ir savo sielą, ir proto eigas įveda ligonių gydydamas, ligonio naudai, tai aš užtikrinu. Kad įvyksta klaida ir ligoniu išsena ant nenaudos, tai irgi teisybė, bet tas atsitinka ne iš blogos valios ir tankiausiai ne iš gydytojo pusės.

Broluži, tik šalta ir bešališka akim žvilterk! — nuopelnus gydytojų visos žmonijos naudai. Juodas maras, cholera, raupai, geltonasis druzgas, difterija, visokiariopos rusiškos karstligės, kurios apsirėškėdavo epidemijos formoj ir šimtus tūkstančių žmonių išmardavo, o kur jos šiandien? Jų nėra daugiau, o jei ir pasigauja, tai jau nebeisios ir greit sustapdomos. Netolimoj praeity karai tiek žmonių neišskerdavo, kiek išmardavo ligos epidemijų formoj.

Dabar palygink gydytojo luomą su dvasiškių (kunigų) luomu, kuris žmonijos gerbiui beveik nieko nedavė. Vienok mūsų dvasiškių ir jai taraujančių šviesiškiai išdrįsta atakuoti ETINES KULTūros DRAUGIJĄ ir niekinti lietuvių tautos žmonių mokytojus, sąmonintojus — geradarius. Tai jau pertoli nueinama ir lyg tyčia maldauja maldaujama, kad ir Lietuvoje pasikartotų tas pats, kas atsitiko galingoj Rusijoje, Meksikoje ir dabar kraujas liejasi Ispanijoje. Tai vis aciu kunigų ir ponų neribotam godumui, lobių krovimui ir tautos tamsybėje laikymui.

Amerikos lietuvių turi būti dėti del mūsų senosios tėvynės Lietuvos likimo. Pasidalinę dar bais žygiuokim prie šviesesnės, duosnės atities visos lietuvių tautos narių naudai.

Dr. A. L. Graičunas.

Vilniaus Vadavimo Reikalai

SPALIŲ MĖNĖSIS — VILNIAUS MĖNĖSIS.

Spalių mėnesį 1920 metais Vilniaus miestas klastingai nuo Lietuvos atplėstas. Tai kiekvienas žinome. Taip pat žinome, kad porą dienų prieš tai Suvalkuose buvo pasirašyta Suvalkų sutartis, taika...

Tačiau spalių mėnesis Vilniaus kovos fronte ir kitais faktais yra žymus. Suminėsimė čia keletą: 1921 m. spalio 1 d. lenkai Vilniuje žiauriai sumušė Vilniaus lietuvių gimnazijos mokinius, atimdami iš lietuvių gimnazijos rumus, norėdami tuo būdu likviduoti lietuvių mokslo įstaigą.

Tais pačiais metais spalio 5 d. dar žiauriau sumušė ir išvaidė lietuvių našlaičių prieglaudą Vilniuje.

1923 m. spalio 24 d. tokiu pat būdu išvaikyta švenčionių lietuvių našlaičių prieglauda, vaikai norėta suvaryti lenkų prieglaudon, turtas konfiskuotas.

1924 m. spalio 1 d. oficialiai įstatymu susiaurintos lietuvių ir kitų ne lenkų kalbos teisės visam Vilniaus krašte.

1927 m. spalio 4 d. uždaryta iš karto apie 50 lietuviškų mokyklų, tą patį mėnesį uždaryta vienintelė lietuvių mokytojų seminarija, išvaikyta 250 mokinių. Spalio 5 d. suminta daug lietuvių. Dvylika ištremta į Nepriklausomą Lietuvą.

1932 m. spalio 14 d. žiauriai nužudytas nekaltas lietuvis Juozas Bakanauskas...

Galima surinkti labai daug skaudžių liudny Vilniaus krašto gyvenimo faktų. Savu laiku apie juos pakalbėsime atskirai. Čia tik primename, kad spalio mėnesis yra tikrai Vilniaus mėnesis.

Nuo 1925 metų, kai buvo įsteigta Vilniui Vaduoti Sąjunga, Nepriklausomoje Lietuvoje spalio mėnesis ypatingai gražiai minimas. Ten spalio mėnesis yra Vilniaus kovos mėnesis: rengiamos prakalbos, kviečiami Vilniaus reikalais suvažiavimai, daromos viešos rinkliavos, platinami Vilniaus paskai ir Vilniaus Geležinio Fondo ženklai, plačiai kalbama Vilniaus reikalais per radio, spaudoje, lygiai dvyliką valandų sulaukiamas visas judėjimas, visi sustoja vienai minutei prisiminti padarytą Vilniaus skriaudą, susikaupti Vilniaus atvadavimui...

Lietuvių tautos didelė dalis Amerikoje turėtų taip pat spalio mėnesį skirti Vilniui, daugiau susidomėti Vilniaus gyvenimu, įsigyti Vilniaus pasą, klijuoti naują stampą, užsisakyti „Mūsų Vilnių“, steigti V. S. skyrių, rengti paskaitas ir kita.

Tebu, spalio mėn. Vilniaus mėnesis. VVS. D. A.

V. S. D. DELEGATO AMERIKOJE RUDENS MARŠRUTAS.

Vilniui Vaduoti Sąjungos delegatas V. Uzdavinys savo rudens maršrutą pradėjo nuo Connecticut valstijos, kurioje jis praleis visą rugsėjo mėnesį. Aplankys: Norwalk, Bridgeport, Ansonia, New Haven, Naugatuck, Waterbury (numatyta diena, rugsėjo 25 d.), Hartford, New Britain (rugsėjo 27 d.) ir kitas vietas. Taip pat rugsėjo mėnesį aplankys ir Providence, R. I.

Spalių mėnesis skirtas Massachusetts, New Hampshire ir Maine. Numatyta aplankyti: Brockton, Norwood, Boston (spalio 4 d.), Springfield, Westfield, Pittsfield, Greenfield,

Athol, Gardner, Fitchburg, Worcester (spalio 18 d.), Lowell, Lawrence, Haverhill ir kitos Mass. lietuvių kolonijos.

Lapkričio mėnesį delegatas lankys šiaurinę New York valstijos dalį, šiaurės rytinę Pennsylvania (Scranton ir kit.), Ohio ir Michigan.

Visas gruodžio mėnesis skiriamas Chicago ir Illinois valstijai.

Visus, noriančius V. Uzdavinį pasikviesti pas save, prašome derinti kvietimo laiką prie čia paskelbto maršruto. Visais Vilniui Vaduoti Sąjungos reikalais ir, ypač, delegato maršruto reikalais prašoma kreiptis šiuo adresu:

V. Uzdavinys, 46 Fifth Ave., New York, N. Y.

VEIKALAS PRITAIKINTAS VILNIAUS PARENGIMAMS.

Iš Vilniui Vaduoti Sąjungos Centro Kaune gautas pranešimas, kad iš ten išsiųstas į Ameriką naujas veikalas „Spalio 9-ji“, tik išleistas tos pačios VVS-gos. Visi VVS. Amerikos skyriai veikalą, po vieną egzempliorių, gaus nemokamai. Kiti bus pardavinėjami po 30 centų egzempliorių. VVS. skyriai, pasų platinimo punktai ir kiti, norintieji gauti minimą veikalą, prašomi atsikreipti į Liet. Gen. Konsulą, New York (46 Fifth Ave.). Veikalą gaus nemokamai tik tie skyriai ir punktai, kurie pareiškė norą gauti žodžių ar raštu. Ten pat galima gauti (tik už pinigų, 30 ct.) veikalas „Vilniaus Sūnų“.

Ar Išnyks Lietuvių Kalba Amerikoje

Asmeniniuose Amerikos lietuvių pasikalbėjimuose, draugijų susirinkimuose yra stato-mas klausimas: Ar išnyks lietuvių kalba Amerikoje? Į šį klausimą tegalime atsakyti mes patys, savo darbais. Tik mūsų pastangos ir pasirizimas gali lietuviams naudinga prasme atsakyti į šį klausimą.

Ypatingai reikia atkreipti dėmesį ir motinų dėmesį į labai svarbias pareigas sulig priaugusių kartos išauklėjimo lietuviška. Aną dieną savais reikalais nuėjau pas kaimyną ir kalbu su juo ir jo žmona lietuviškai. Įbėga vaikas, tai motina ką tokio angliškai jam pasakė, vaikas sumurmėjo, tai ir tėvas subarė irgi angliškai. O rados abu geri lietuviai. Tada aš užklausiui, kodėl nekalba lietuviškai, tai gavau atsakymą, kad vaikas geriau supranta angliškai. Ir kaipgi mes galime norėti, kad vaikai kalbėtų lietuviškai su kitais, jeigu jų tėvai, kuriuos jie myli ir gerbia, nekalba ir juos lietuviškai. Jei norime palaikyti lietuvių, turime pradėti namieje visuomet su vaikais kalbėti lietuviškai. Vaikai mylėdami tėvelius, pamylės ir lietuvių kalbą ir jos niekad nesigėdys, nes tai yra jų mylimų tėvų kalba.

Antra lietuviybės tvirtovė, tai lietuviškos mokyklos (parapijinės ir kitos). Kur tik tokios mokyklos yra, leiskite savo vaikus į jas. Ypatingai tokios mokyklos naudingos ir lietuvių vaikams lankyti, kurios yra pripažintos ir prižiūrimos miestų viešųjų mokyklų Tarybų (School Board).

Ne, neišnyks lietuvių kalba Amerikoje, jei mes atliksime savo pareigas.

V. A. Kerševičius.

SLA. Jubiliejiniai Darbai

AUKSINIO KONKURSO FRONTE.

Kelias atvejais SLA. Aukstinio Konkurso darbuotojai reikalavo paskelbti tuos konkurso organizatorius, kurie yra daugiausiai naujų narių prirašę. Manome, kad dabar laikas tai padaryti, todėl žemiau dedame dešimties kuopų konkurso organizatorius, daugiausiai naujų narių prirašiusius. Žinoma, tos skaitlinės gali būti nepilnos, pagaliau organizatorių prirašyti narių vienas, kitas nepriimtas SLA. Daktaro Kveto. Todėl jei tos skaitlinės bus nepilnos, prašome gerbiamų organizatorių nepykti.

V. A. Kerševičius, O. Zorskaitė ir A. Aukščiusas, SLA. 30 kp. iš Scranton, Pa., organizatoriai prirašę 72 naujų narių. Žinoma, kuopai aplikacijų pridavę virš šimto. Reikia paaiškinti, kad visą laiką dirba tik du organizatoriai, nes brolis Aukščiusas išrinktas organizatorium tik po to, kai p-lė Zorskaitė atsisakė iš organizatoriaus vietos.

W. Domash, SLA. 214 kp. iš St. Louis Mo., ir 314 kp. iš East St. Louis, Ill., organizatorius prirašę 41 naują narį.

J. Lekys ir M. Žilinskienė, SLA. 43 kp. iš So. Boston, Mass., organizatoriai prirašę 38 naujus narius.

J. G. Polteris, SLA. 14 kp. iš Cleveland, Ohio, organizatorius prirašę 31 naują narį.

J. Abaris, SLA. 299 kp. iš Rumford, Me., organizatorius prirašę 31 naują narį.

S. Kučinskis, SLA. 173 kp. iš Lowell, Mass., organizatorius prirašę 24 naujus narius.

F. A. Lasis, SLA. 330 kp. iš Dorchester, Mass., organizatorius prirašę 23 naujus narius.

P. Tishevicius, SLA. 152 kp. iš East New York, N. Y., organizatorius prirašę 22 naujų narių.

J. Tvaronaitis, SLA. 207 kp. iš So. Manchester, Conn., organizatorius prirašę 22 naujų narių.

V. T. Neverauskas, B. Versekas ir B. Jarušius, SLA. 198 kp. iš Akron, Ohio, organizatoriai prirašę 21 naują narį.

Tai tik dešimties SLA. kuopų daugiausiai naujų narių prirašiusieji organizatoriai. Tuo tarpu turime arti šimto tokių organizatorių, kurie yra prirašę virš dešimties naujų narių. Iš eilės paminėsime šioje vietoje visus organizatorius, kurie yra prirašę dešimt ir daugiau naujų narių. Kitame „Tėvynės“ numeryje paskelsime sekamų dešimties kuopų organizatorius daugiausiai naujų narių prirašiusius.

SLA. 297 kp. iš Greenfield, Mass., korespondentas praneša sekama gerą žinią:

„Rugsėjo 13 d. susirinkime SLA. 297 kuopos organizatorius, p. A. Dėdinas, perstatė penkis naujus narius, kurie vienbalsiai priimti kaip dori ir žymūs lietuviai: du biznieri, vienas krautuvninkas, kitas duonkepis, trečias ukininikas ir du miestiečiai. Labai pagirtinas dalykas, kad tiek daug naujų narių mūsų organizatoriaus gauna. Tuojuo po susirinkimo suėjau brolį Dėdiną ir jis parodė vėl vieną naują aplikaciją išpildytą. Mat mūsų organizatorius nusistatęs kuopą davarty iki 60 narių ir jau baigia tą skaitlinę. Puiku!”

Kuomet savo nusistatytą skaitlinę brolis Dėdinas jau baigia išpildyti, tai iki pabaigai konkurso gali gerokai padidinti tą skaitlinę. Dar lieka su geru kaupu trys mėnesiai iki konkursas baigsis. Iki to laiko galės visus Greenfieldo lietuvius prirašyti prie SLA. 297 kuopos. Taigi, valio SLA. 297 kuopos organizatorius brolis Dėdinas!

Rugsėjo mėnesio kuopų susirinkimai jau praėjo, tačiau jų glėbiu naujai išpildytų aplikacijų Centro raštinėje nesimato. Tiesa, gauta daugiau aplikacijų, negu vasaros metu, kuomet karščiai visus kamavo, bet vis tik nepakankamai. Todėl gerbiame kuopų organizatoriai pasistengkite pasidaryti, kad su spalio mėnesio susirinkimais tikrai galėtumet pasirodyti su skaitlingu būriu naujų narių. Atminkite, apl-

kantai neis jūs ieškoti, bet jūs turite eiti aplikantų ieškoti. Ieškodami tikrai rasite!

ALBUMO FRONTO GYVĖJA.

„Perskaitę paraginimą užsimokėti prenumeratą už SLA. Aukstinio Jubilėjaus Albumą, kuriam ir savo atvaizdą makiu, rodos matau „Tėvynės“ redaktorių pirštu rodant į mane. Todėl nieko nelaukęs siunčiu prenumeratą, tik susimildami negarsinkite mano vardo „Tėvynėje“. Beje, noriu pastebėti, kad aš geriau beveik jau patekti į profesionalų skyrių, vietoje SLA. veikimo skyriaus.”

Sąžiningas profesionalas pasijuto, kad mes tik jam priminėme apie prisiuntimą prenumeratos už Albumą. Ne, mes priminėme visiems SLA. veikėjams, kurių atvaizdai telpa Albume, kad jų pareiga bent Albumą užsiprenumeruoti, jei jau daugiau niekuo negali prisidėti prie šio istorinio leidinio išleidimo. Kas liečiasi patekimo į profesionalų skyrių, tai irgi lengvai išsprendžiamas klausimas. Reikia prisistoti \$2.50 virš prisiųstos prenumeratos ir atvaizdas bus įdėtas į profesionalų skyrių. Turime visą eilę tokių SLA. veikėjų profesionalų, kurių atvaizdai telpa dviejose vietose: SLA. istorijos skyriuje ir profesionalų skyriuje. SLA. istorijos skyriuje telpa kaip SLA. veikėjai, o profesionalų skyriuje telpa kaip rėmėjai, kurie užsimoka \$5.00 ir kartu gauna išleisto Albumo vieną egzempliorių. Todėl prašome dar \$2.50 ir pateksite į profesionalų skyrių.

SLA. 13-to Rajono generalis organizatorius, p. J. V. Klaitis, praneša:

„Tiesa, aš irgi savo prenumeratą už Albumą iki šiol dar nepasiuntiau. Mat lyg ir sarmatinuosiu siųsti tik savo prenumeratą ir vis rengiuosi pasidaryti kiek daugiau tam svarbiu reikalui. Dabar orui atvėsus tikrai pasidarysiu ir neužilgo kiek daugiau paramos Albumui prisiųsiu. Jau turiu pasidaryti ir mūsų geriojo Dr. R. Gzelio prisidėti su penkine Albumo išleidimui, tai vieną atvaizdą daugiau galite skaityti profesionalų skyriui.”

Gera broli Juozai, kad stengiesi galimai daugiausiai pasidaryti Albumo reikalais. Tikrai būtų sarmata tokiame veikėjui, kaip brolis Klaitis, tik savo prenumeratą prisiųsti, kuomet St. Louis, Mo., lietuvių kolonijoje yra tiek daug gerų žmonių, kurie tikrai norės turėti išleistą SLA. Aukstinio Jubilėjaus Albumą. Pajudink brolį visą SLA. 214 kuopą, be abejonės kiekvienas narys užsiprenumeruos Albumą.

Šiomis dienomis gavome sekamą Albumo išleidimui paramą:

SLA. 168 kuopos iš Stamford, Conn., atvaizdą ir \$15.00, prisiuntę minėtos kuopos sekrop-lė O. Ančiūtė per p. S. Cibilską.

A. J. Brinius iš New Britain, Conn., prisiuntė p. J. Skritulsko prenumeratą už Albumą ir pasižada daugiau pasidaryti. Žinoma, New Britainas turi pasirodyti su gausia parama Albumui, nes tai labai veikli kolonija ir yra daug gerų lietuvių bei SLA. veikėjų.

G. J. Stungis iš Chicago, Ill., prisiuntė savo prenumeratą ir kartu prisiuntė p. B. Lenkaičio prenumeratą ir pasižada daugiau pasidaryti.

Jurgis Klimas, SLA. 13 pirmininkas iš Minersville, Pa.,

prisiuntė savo prenumeratą ir pasižada daugiau pasidaryti. Izidorius Stanis iš Brooklyn, N. Y., atėjęs užsimokėjo prenumeratą ir pareiškė, kad bandysias daugiau prenumeratų ir atvaizdų Albumui parinkti. Mat dar tik vieną profesionalą iš Brooklyn turime Albume, o jų čia turime devynias galybes.

V. Briedis iš Chicago, Ill., prisiuntė savo prenumeratą ir tikisi galėsias ir daugiau nors padaryti Albumo išleidimo parėmimui.

Kas daugiau stos Albumo išleidimui pasidaryti? Turime visą eilę tokių veikėjų, kurie Albumo išleidimui surinko po kelis šimtus dolerių, kaip brolis Kerševičius iš Scranton, Pa., brolis J. Lekys iš So. Boston, Mass., ir kiti. Nejaugi dabar iš naujųjų veikėjų nei vienas nepasivys seniaus pasidaryvusiųjų? Bandykite!

Organizuojasi Čia gimusių Jaunuolių Profesionalų SLA. Kuopa

Philadelphia, Pa. — Čia organizuojasi profesionalų ir aukštesnės mokyklos (High School) baigusių lietuvių jaunuolių Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopa su tuo augstu ir praklinu tikslu, kad ateityje žiemos sezonui, su SLA. Centro pagalba, būtų galima įsteigti lietuvių kalbos, rašybos bei istorijos pasimokymų mokyklą ir kad savarankiškai veikti kultūringoje Susivienijimo dirvoje. Naujos kuopos visą organizatyvų darbą veda gabi ir energinga profesionalė, panelė Albina Garliauskaitė, buvusi 1930 metais Miss Lithuania of Philadelphia.

Daugelis jaunuolių jau pasižadėjo stoti į jaunų profesionalų SLA. kuopą. Tačiau šiame rašiny jį pavardžių dar neminiu, tik vieną išimtį padarysiu ir pažymėsiu, kad pavyzdinių lietuvių sunus, jaunas inžinierius Šliogeris, tikrai pasižadėjo stoti į naują SLA. kuopą, užsiprenumeruodamas SLA. Jubilėjaus Albumą ir duodamas savo paveikslą įdėti į Albumą. Visi Philadelphiaus jaunieji profesionalai turėtų pasekti gerb. inž. Šliogerio pavyzdį. Ir aš tikras, kad greitai laiku bus galima paskelbti „Tėvynėje“ visų naujos kuopos narių vardus ir pavardes.

Naujos kuopos organizatyviam darbe p-lė Albina linkio gegeriausio pasisekimo, sukviešti visus Philadelphiaus jaunuolius ir jaunuoles po SLA. vėliava. Prie šios progos reikia pažymėti, kad p-lės Albinos garbingą darbą laikinai sutrukdė jos mamytės brolio netikėta mirtis. Todėl p-lė Albinai, ponams Garliauskam ir jų artimiesiems liudėsio valandoj reikiu gilios užuojautos žodį.

A. Tvaranavičius, SLA. 7-to rajono gen. org.

Lankėsi Redakcijoje P. Molis

Rugsėjo 21 d. lankėsi „Tėvynės“ redakcijoje SLA. 352 kp. veikėjas ir buvęs pereinam SLA. Seime delegatu p. Povilas Molis iš Detroit, Mich. Buvo atvykęs New Yorkan į Lietuvių Laivakortų Agentų Sąjungos Amerikoje suvažiavimą ir kitais biznio reikalais. Iš gerb. svečio sužinota, kad Detroito ekonominė padėtis žymiai pagerėjus tiek darbininkams, tiek ir biznieriems.

S. L. A. REIKALAI

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

LOWELL, MASS.

IS SLA. 173 Kp. Veikimo.

Savo paprastą susirinkimą 173 kuopa laikė 12 d. rugs., Lietuvių Klubo kambaryuose, 19 Union St., Lowell, Mass.

Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. S. Kučinskis, Protokolas priimtas kaip skaitytas. Konkurso organizatorius pranešė, kad po vasaros atostogų vėl pradėjo veikti ir jau prirašė 3 naujus narius: potus Buimilis ir Bagdoną. Ligonų lankytojai praneša, kad p-nia A. Plein (Pesikienė), kuri buvo ant labai pavojingos operacijos, nors nėra galutinai pasveikusi, bet jau tiek sustiprėjus, kad atsisako nuo pašalos. Išklausius lankytojų raportą ir peržiūrėjus blanką, nutarta pašalą išmokėti. Toliau pabartas korespondentas, kad permažai žinių tesuteikia į organą „Tėvynę“ iš kuopos veikimo.

Parengimų komisija, kuri didžiumoje susideda iš moterų p-nios Kamanackienės, Zdanavičienės, Andreilunienės ir Senutienės, praneša, kad rengia labai išsklindžius pietus, kurie užvadinti „Svečio Pietūs“ ir kurie bus 27 d. rugsėjo, Lietuvių Klubo parke, Drakut, Mass., palei Lakeview parką. Prasidės 2 val. popietį. Įžanga 75c. Už tuos pinigus bus valgių, gėrimų ir šokių galės šokti kiek tik kas norės, nes orkestras labai geras paimta. Kurie norės tik pasižinti, tai įžangos bus tik 15c.

Rengėjai kviečia kaip vietinius, taip ir apylinkės lietuvių atsilankyti, nes laikas bus užtikrintai linksmas. Pietūs įvyks, neatsižvelgiant į orą, nes klubo parke yra gana didelė ir graži svetainė taip, kad ir lyjant šokti ir valgyti bus galima kopuikliausia. Nepraleiskite šios progos, nes įžanga labai pigi.

SLA. 137 Kp. Korespondentas.

EAST ST. LOUIS, ILL.

SLA. 314 Kuopos Reikalai ir Katastrofa.

SLA. 314 kuopa Amerikoje gimusių lietuvių laikė savo susirinkimą rugs. 1. Narių buvo nedaug, nes tą vakarą labai lijo. Nežiūrint didelio lietaus, du nauji nariai prisirašė prie SLA. 314 kuopos: Frank Kurelaitis, jaunas vaikinai ir vietinis miesto policininkas, kuris yra pirmas šio miesto istorijoje lietuvis policininkas ir bus naris SLA.; antras ir jaunas vaikinai Vytautas Plėnaitis.

Mrs. Stella Slesur, kuopos išdininkė ir buvusi komitete del išvažiavimo ant laivo St. Paul rugs. 26 išdavė raportą, kad nuo šios ekskursijos kuopai liko grynno pelno \$25.00.

Kuopa nutarė surengti rudeny balių ir jei bus galima gauti svetainę lapkr. 22, tai būtų jubiliejinis SLA. balius. Kaslink programo del balius, tai dar nėra pilnai sutvarkyta. Paskelbime vėliau.

Sekančiame kuopos susirinkime spalį 6, svetainėje 9-th ir Lynch Ave., nutarė duoti pavašinimus nariams ir kad nariai atvestų savo draugus, kurie dar nėra nariais; čia jie bus visi lygiai priimami ir vaininami (gėrimai, užkandžiai ir prizai laimėjimuose šiam vakarui bus uždėję). Bus ir pinaklio lošėjams prizai.

Didelė Katastrofa. Automobilium važiuojant S. L. A. 314 kp. narys Mike Mar-

tin vežė pasivažinėti savo brolių John Martin ir pusbrolių John Martin. Vežėjas, Mike Martin, norėjo aplenkti kitą mašiną nakties laiku ir jam lenkiait pasitaikė medis, į kurį jo mašina atsimušė ir jo brolis, John Martin, tapo mirtinai sužeistas, o pusbrolis, John Martin, tapo pavojingai sužeistas — abi kojos sulaužytos ir dabar randasi St. Marys ligonbuty E. St. Louis. Mike Martin tik mašiną apdaužė, bet pats išliko nesužeistas. John Martin, kuris randasi ligonbuty yra vice pirmininkas SLA. 314 kuopos.

Rašytojas šios korespondencijos ir visa SLA. 314 kuopa pareiškia giliausią užuojautą mūsų vice pirmininkui broliui John Martin ir linkime jam greito pasveikimo. Reikia priminti, kad brolis John Martin yra darbštus veikėjas del kuopos labo ir visuomet apsiima davo į kuopos komisijas. Jis ir dabar yra komisijoje del nūkarto jubiliejinio balius ir kuomet pirmininkas J. J. Kasas ly atklank jį ligonbuty, tai bro-

lis John Martin, budamas didžiausiose skausmuose pareiškė, sakdamas: I am sorry, John, that I will not be able to be on committee for Lodge dance". Yes, brother Martin, and we all are deeply sorry for you!

Velionis John Martin nebuvė SLA. narys, bet priklausė per 2 metu prie Darb. Susiv. Trys savaitės atgal pasimirė velionio Jono sesuo, jauna moteris, Mary Martin Weingartner, taip, kad Martinų šeima na į trumpą laiką perleido daug nuliudimų.

Walter Domash — koresp.

DETROIT, MICH.

IS SLA. 352 Kp. Susirinkimo.

Sekmadienį, rugsėjo 6 d., Lietuvių Svetainėje buvo SLA. 352 kuopos mėnesinis susirinkimas. Skaitytas pereinamo susirinkimo protokolas ir priimtas taip, kaip buvo užrašytas. Valdybos raportai priimti. Naujų narių priimta vienas, butent p-lė Elena Gudinaite.

Skaityta laiška iš SLA. Prezidento F. J. Bagočiaus, Kontrolės Komisijos pirmininko St. Gegužio ir „T.“ redaktoriaus S. E. Vitaicio. Šie laiš- kai rašyti kaip atsakymas į šios kuopos rezoluciją, priimtą

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių

5%

be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip \$10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilnojamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti.

Jeigu taksai ir apdrauda tuo ugnies apmokėta ir be pavėlavimo sumokėsite nuosimcius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, pasiskolintus iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikalaujamas paskolos iš SLA.:

1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y. ir pareikalauk aplikacijos del paskolos.

2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijose, atsakydamas aiškiai visus klausimus.

3) Pasiųsk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo paveikslu ir \$15.00, į Centra Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su paveikslais ir pinigais nuo Tamstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildomosios Tarybos nario, gyvenančio jūsų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jūsų namą apžiūrėti.

Jūs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų:

1) Jeigu jūs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jūsų nuosavybės 50%.

2) Jeigu namai išnuomoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namą tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo išlaidas.

3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba įplaukas pakankamai dideles, kad visas išlaidas namo padengti.

4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje. Pinigai \$15.00, kuriuos pasiūniate del įkainuotojų, negražinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne, nes \$10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jūsų nuosavybės ir \$5.00 lieka išde SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.

Gavime paskolą, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne narius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų ant rankų, todėl darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir ne nariams.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabrių, garadžių, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato saugiai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todėl Finansų Komisija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo namų iš SLA. ir progai pasitaikius prašome rekomenduoti paskolas kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas,

J. Marcinkevičius-Martin,

A. J. Zalatoris.

SLA. 39-to Seimo Protokollas

(Tąsa nuo 5 pusl.)

vinii butų per du metu ištirti visas galimybes įvedimui SLA. sporto skyriaus ir raportuoti sekanciam Seimui”.

Nutarta šį reikalą pavest Jaunuolių Komisijai.

18. Pildomoji Taryba, visi jos nariai, prisiekdinami adv. F. Bradicilio.

19. Prezidentas prašo Seimo delegatų atsistojimu pagerbti mirusius SLA. narius. Delegatai atsistoja ir vienos minutės tylėjimu pagerbia SLA. mirusius narius.

20. Laiškų Skaitymo Komisijos narė Žiurienė perskaito SLA. 53 kp., Chelsea, Mass., telegrama sveikinimą Seimo ir raportuoja, kad Seiman aukų susiusta sekamai:

Našlių ir Našlių Fondui ----- \$72.25

Tautiškių Centų Fondui ----- 17.77

Moksleivių Fondui ----- 7.50

Jaunuolių Svetimo Fondui ----- 3.49

Viso ----- \$101.01

21. Prezidentas Bagočius atitinkama kalba dėkoja Seimo delegatams ir delegatams už rimtą ir atsidavusį organizacijai reikalų svarstymą ir už teiktą jam pagalbą reikiamos tvarkos Seime palaikymui. Po to praneša, kad 2:30 val. popietį, Carter Hotel, kambary 720, bus Pildomosios Tarybos ekzekutyvis posėdis, į kurį yra kviečiami visi Pastoviųjų Komisijų nariai.

22. Giedami Lietuvos ir Amerikos Himnai, adv. A. Oliui pianu skambinant, o SLA. 77 kp. kvartetui vadovaujant. Po to Prezidentas Bagočius uždarė SLA. 39-tą Seimą 1:55 val. popietį paskelbdamas, kad sekamas SLA. 40-tas Seimas bus 1938 metais, Scranton, Pa.

SLA. 39-TO SEIMO PREZIDIUMAS:

F. J. Bagočius — SLA. Prezidentas,

J. K. Mažukna — SLA. Vice Prezidentas,

M. J. Vinikas — SLA. Sekretorius,

S. E. Vitaitis — Seimo Sekretorius,

Kl. Jurgelionis — Seimo Sekretorius.

pereitame susirinkime reikale kolektavimo randų iš perimtų Susivienijimo namų už morgiūsius. Laiškai priimti ir nutarta juos padėti arkvyvan, o tas visas reikalas palikta kuopos valdybai, kad ji savo laiku gautų konkrečių faktų kalbamuojų reikalui.

Pramogų komisija pranešė, kad piknikas įvyksta sekantį sekmadienį ir pranešė, kad išrinktų 13 darbininkų, kas ir padaryta.

Raštininkas pranešė, jog yra keletas sergančių narių ir iššaukė ligonių lankytojus, kad išduotų savo raportus. Lankytojų raportai priimti. P-nia Augustienė yra atsisakius nuo pašelpos, bet nepridavė blankos No. 3, todėl jos pašelpos išmokėjimo klausimas atidėtas sekančiam susirinkimui.

Raštininko ir išdirinako patiekta kuopos finansų apyskaita buvo tokia: įeigų turėta pareitą susirinkimą \$261.42, išlaidų \$250.97; kuopos izde randasi \$229.87.

SLA. 352 kp. nariai nepamirškite, kad vasarai pasibaičius mūsų kuopos susirinkimai vėl bus laikomi popietų. Sekantis susirinkimas bus sekma dieny, spalio 4 d., 2 val. popietų, toj pačioj vietoj.

SLA. 352 Kp. Koresp.

BINGHAMTON, N. Y.

SLA. 50 Kuopos Darbuotė.

SLA. 50 kp. laikė savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 1 d., Lietuvių Salėje, ir tarp žymėtinų dalykų bus šie:

a) Agnieška Činikaitė, jauna, 20 metų mergina, įstojo į SLA. 50 kuopą.

b) Paaikėjo, kad rugpjūčio mėnesyje kuopa turėjo rekordinį ligonių skaičių, butent devynis ligonius. Keletas iš jų sirgo visai trumpą laiką ir atsimaldavo, o kiti jau serga nuo seniaus ir dar tebeserga.

c) Išvažiavimo komisija, kurią sudarė: J. Markunas, J. Kavaliauskas ir K. Almanas išdavė raportą raštiškai ir paaikėjo, kad išvažiavimas davė pelno \$43.45, tai puikus uždąbis ir tuomi kuopos izdas vėl paaugs, nes pastaruoju laiku buvo jau aptustėjęs. Kadangi mūsų kuopos nariai į kuopos izdą duoklių nemoka, tai komisija už jos sunkų darbą tapo pagirta už padarymą kuopai pelno. Beje, komisija nusikundė, kad kuomet ji lankėsi po lietuvių namus klausinėdama kas norėtų važiuoti busu į kuopos išvažiavimą, tai buvę tokių narių, kurie visai apgirtavę prieš išvažiavimą. Tad, žinoma, tokis narių elgėsis yra peiktinas.

d) Tame pačiame susirinkime koncerto rengimo komisija pranešė, kad koncertas bus rengiamas lapkričio 6 d., š. m., Lietuvių Svetainėje. Susirinkimas gi nutarė, kad tas koncertas būtų jubiliejinis.

e) Kuopos izdo globėjai, Juozas Kaminskas ir P. Raubas, išdavė savo pusmetinį iš kuopos stovio raportą, kuriame smulkmeniškai nušviečia mūsų kuopos darbuotę per pirmutinius šių metų 6 mėnesius.

SLA. 50 Kp. Išvažiavimas.

Kaip kitais metais, taip ir šiemet SLA. 50 kp. rengė savo mėtinį išvažiavimą, kuris įvyko rugpjūčio 16 d., Newton Lake Pa. Išvažiavimai, kaip paprastai buna rengiami Newton Lake Pa., o rengiami ten, todėl, kad davus progos ir artimesnių Pensylvanijos miestų SLA. nariams sykiu su binghamtoniečiais pasižmonėti. Bet deja, šiais metais iš Pensylvanijos svečių turėjome nedaug. O jų buvo mažiau galbut todėl, kad Rocky Gleen

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE VĖLIAVA
Užgirta Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 15-to seimo, įvykusio 1900 m., Elizabeth, N. J.

Pavyzdinis SLA. Jubiliejinio Albumo Puslapis

Čia matome SLA. Auksinio Jubiliejaus Albumo puslapį, kuris parodo Albumo išvaizdą ir turinį. Techniškai Albumo puslapiai išrodo nepalyginamai gražiau, nes atvaizdai išeina geriau, kuomet spausdinami ant slidžios, storos popierios ir brangių spalvotų juodųjų. Albumas bus gražiais kietais apdais su aukso raidėmis papuoštais. Sekančiuose „Tėvynės“ numeriuose įdėsime įvairaus turinio ir išvaizdos kitus Albumo puslapius. Kaip matome, puslapių apvadai kampuose papuošti tautiniais ženklais: Gedimino Vartais, Žirgvaikiu, Vytauto Didžiojo skydu ir Lietuvos Karžygių skydu.

Albumas bus virš 300 puslapių, kuriame tilps keli tukstančiai Susivienijimo ir Amerikos lietuvių visuomenės veikėjų atvaizdų. Albumo pradžioje telpa trumpa Susivienijimo istorija ir surašai visų buvusių ir esamų SLA. viršininkų su jų atvaizdais. Žinoma, ne visų senųjų viršininkų atvaizdus galėjome gauti, bet didžiumą jų matysite Albume. Albume bus šie skyriai: 1) S. L. A. įkurėjai ir pirmųjų Seimų delegatai; 2) SLA. Pildomosios Tarybos; 3) SLA. Veteranai; 4) SLA. Pastoviosios Komisijos; 5) SLA. bendras veikimas (kuopų ir veikėjų atvaizdai); 6) SLA. Jubiliejiniai Metai; 7) Amerikos lietuvių profesionalai; 8) Visuo-

menės veikimas (visuomenės veikėjai, menininkai, sportininkai ir kt.); 9) Komerciniai skyrius, kuriame tilps lietuvių biznio įstaigų ir biznierių atvaizdai.

Atvaizdus patalpinimui į Albumą galima siųsti iki lapkričio 22 d., šių metų, sekamomis sąlygomis: visas puslapis \$25, gauna 5 egzempliorius Albumo; pusė puslapio \$15, gauna 3 egz. Albumo; ketvirtadalis puslapio \$10, gauna 2 egz. Albumo; pavienio asmens atvaizdo patalpinimas \$5, gauna vieną egz. Albumo. Kviečiami Amerikos lietuviai veikėjai, profesionalai ir biznieriai prisiųsti savo atvaizdus patalpinimui Albume, kuris bus įamžinta Amerikos lietuvių gyvenimo istorija paveikluose. Kiekvienam lietuviui garbė patekti į tokį istorinį Albumą.

Iki lapkričio 22 d., š. m., ši nepaprastą Amerikos lietuvių istorinį Albumą galima užsiprenumeruoti tik už \$2.50. Vėliau Albumo kaina bus žymiai augštesnė. Paprastai tokių Albumų kaina esti nuo \$5 augšty. Dabar kiekvienas gali šį Albumą užsiprenumeruoti tik už \$2.50, taigi tik už pusę kainos, kokia už tokius albumus imama.

Siųskite atvaizdus ir pinigus už jų patalpinimą Albume bei prenumeratas ir visais kitais Albumą liečiančiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

SLA. Jubiliejaus Komisija, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

parke buvo kokis ten bažnytinis parengimas. Bet tai ir nėra ko stebėtis, kad Pensylvanijos mūsų geri draugai ir rėmėjai ten nuvyko, bet čia reikia pasakyti, kad nemažas skaičius ir mūsų pačių kuopos narių, vietoje vykti į savo parengimą, nuvyko į parapijų parengimą. Bet kas keisčiausiai ir verta pažymėti, tai kad ir vienas mūsų kuopos, net labai žymiu veikėju perstatomas asmuo, kuris užima svarbią vietą Auksinio Konkurso vajuje, irgi kuopos parengime su savo draugu pasisukinėjo tik apie dešimt minučių ir išvyko į parapijos pikniką. Vis tik bent priekyje stovintiesiems veikėjams nereikėtų taip daryti ir tuomi slopinti kuopos veikimą.

P. B. Balčikonis.

CLEVELAND, OHIO.

SLA. 136 Kp. Minės SLA. Jubiliejų.

Praleidus SLA. Seimą ir mes rengiamės minėti SLA. 50 metų jubiliejų. Minėjimas įvyks sekmadienį, lapkričio 22 dieną. Visiems šio miesto ir apylinkės SLA. nariams bus pažymėta dienos iškilmės, nes

mūsų organizacijos vice prezidentas, p. J. K. Mažukna kalbės SLA. reikalais. Taipgi tą pačią dieną bus atidengimas SLA. pasodinto medžio ir akmenų Clevelando Lietuvių Kultūros Daržely. Atidengime vadovaus Dr. J. T. Vitkus. Taipgi dalyvaus mūsų gerbiamas svečias, SLA. vice prezidentas, p. J. K. Mažukna, kuris atstovaus SLA. organizaciją. Lietuvių Kultūros Darželio Sąjungos pirmininkas p. V. Česnulis pakvies ir kitų tautų atstovus.

Tuo mes rengiamės paminėti SLA. organizacijos 50 metų jubiliejų. O vakare Lietuvių Salėje, 6835 bus paminėta S. L. A. 136 kuopos 20 metinės sukaktuvės. Bus prakalbos, koncertas ir šokiai. Kalbės mūsų gerbiamas vice prezidentas, J. K. Mažukna, taipgi Ohio valstijos SLA. generalis organizatorius, p. J. Jarus. Koncertinę dalį išpildys žymūs Clevelando dainininkai ir muzikantai. Taipgi bus teikiama dovana — \$25.00 vertės drabužių eilutė, kuriuos pasiūš RABAB Brothers. SLA. 136 kuopa prašo visus narius ir nenarius šiuose rengimuose dalyvauti.

SLA. 136 Kp. Susirinkimas.

SLA. 136 kuopos nepaprastasis susirinkimas įvyks spalio 6 dieną, Lietuvių Salėje, 7:30 val. vakare. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes yra labai svarbių reikalų aptarimui.

K. Čerauka,
SLA. 136 kp. pirm.

BRIDGEPORT, CONN.

SLA. 51 Kp. Minės SLA. Jubiliejų.

SLA. 51 kuopa rengia iškilmingą pramogą — minėjimą SLA. 50 metų gyvavimo sukaktuvių, tai yra Auksinį Jubiliejų. Pramoga įvyks spalio 10 d., Lietuvių Salėje, 407 Lafayette St., Bridgeport, Conn. Programą bus gana įvairus. Taipgi yra pakviestos visos vietinės draugijos bei kuopos ir SLA. kuopos iš aplinkinių miestų Conn. valstijoje. Tikimės turėti plačią atstovybę šioje pramogoje.

Programas susidės iš draugijų bei kuopų atstovybės prakalbų. Kalbės SLA. Prezidentas F. J. Bagočius iš Boston, Mass. ir kiti kalbėtojai. B. Lietuvių Jaunuolių Choras, po vadovystę p. Bružausko, padai-

nuos gražių dainų. Taipgi bus perstatyta svarbesnieji faktai iš SLA. 50 metų istorijos ištraukos, kas interesuos publiką organizatyviais reikalais. Vėliau bus šokiai, kurie trauks iki vėlomos. Susirinkusi publika bus paima patenkinta mūsų surengtu programu.

A. Sapiega.

GREENFIED, MASS.

SLA. 297 Kuopa Vis Gauna Naujų Narių.

Rugsėjo 13 dienos susirinkime SLA. 297 kuopos organizatorius, p. A. Dėdinas, perstatė penkis naujus narius, kurie vienbalsiai priimti kaip dori ir žymūs lietuviai: du biznierių, vienas krautuvninkas, ant ras duonkepį, trečias ukinin-kas ir du miestiečiai. Labai pagirtinas daiktas, kad tiek daug naujų narių galima gauti. Patariau visiems apylinkės lietuviams rašyti prie SLA. Tė, kurie prisirašysite — nesigailėsite ir reikalui kilus jums bus suteikta pagelba.

Po susirinkimo, eidamas namo, užėjau pas gerb. A. Dėdiną su reikalais. Sužinojau, kad mūsų organizatorius ir vėl vie-

na naują aplikantą turi. Ponas Dėdinas grietiai pareiškė: „Butinai turiu kuopą padauginti iki 60-ties narių.“ Aš manau, kad jis savo užsibrėžtą kvotą pripildys. Jau truksta tik 7 narių, nes dabar turime 53-ris.

Susirinkime rengimo komisija išdavė raportą iš buvusio kuopos pikniko. Sulig raportu — kuopai atliko gražaus pelno. Už tai didelė garbė tenka mūsų darbščiai komisijai. Kuopa turtu jau yra paaugusi iki \$350.00.

Šia proga, prašyčiau visų senų veikėjų grįsti prie darbo, nes jau pasilsėjote. Visi stoki-mie darban ir pagelbėjime kuopą išauginti didžiule. Patogiųjų SLA. darbuotis Susivienijime Lietuvių Amerikoje. O tam darbui dirva yra labai plati. Bet kadangi vienam organizatoriui naujų narių ieškoti yra gana sunku, tai visi jam pagelbėkite.

Kuopa nutarė pakviesti p. Januškevičių su judomais paveikslais ir parengimas įvyks spalio 25 dieną. Taipgi nutarė surengti šokius SLA. 50 metų sukaktuvių paminėjimui.

S. J. K.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 158 Kuopos Susirinkimo ir Pikniko.

Praeitą SLA. 158 kuopos susirinkimą pirmininkas atidarė 2 val. popietų. Persaukus kuopos viršininkus, pasirodė, kad visi susirinkime dalyvauja.

Praeito susirinkimo protokolai skaitytas ir priimtas vienbalsiai. Čia norisi tarti padėkos žodis protokolų sekretoriui už taip aiškų protokolų skaitymą. Jis taip gražiai ir laisvus perskaito, kad kiekvienam aišku ir suprantama.

Pikniko komisija pranešė, kad piknikas pavyko ir padaryta uždabio. Ligonų lankytojais nusiskundė — vienas ligonis nebuvo lankomas tinkamai. Priežastis buvo ta, kad laiškas užsimetė.

Nepabaigtuose reikaluose iškelta laiškas generalio organizatoriaus. Apsvarčius, tapo priimtas su pagyrimu už uolų darbavimąsi organizacijos reikaluose. Naujuose reikaluose buvo pakelta klausimas rinkti susirašinėjimų komisiją. Kadangi buvo mažai likusių narių susirinkime, tai šie reikalai palikta sekančiam susirinkimui.

Prie pabaigos norisi pažymėti džiaugsmingas pikniko pasekmes. Piknikas atnešė pelno. Komisija pikniko surengime ir piknike darbavosi atsakančiai. Susirinkusi publika piknike linksmai žaidė iki vėlomos nakties. Jau daug laiko prasilinko, kada SLA. 158 kuopos parengime tiek daug žmonių atsilankė. Prie geros muzikos nariai ir svečiai maloniai ir tikrai lietuviškai pasiviesėjo. Kaip komisijai už surengimą, taip ir publikai už atsilankymą priklauso didelis ačiū. Visi turėjome progos savųjų bury smagiai laiką praleisti.

K. J. Čivinskas,

SLA. 158 kp. koresp.

ANSONIA, CONN.

Iš SLA. 66 Kp. Susirinkimo.

Rugsėjo 5 d. buvo SLA. 66 kuopos susirinkimas, daugiausia atsilankė veiklesni nariai, kurie apsvartė kuopos bėgančius reikalus ir dar padarė kelis svarbius tarimus.

Buvo skaitytas atsisaukimas iš Centro, kad kuopa prisidėtų prie išleidimo SLA. Jubiliejinio Albumo. Tai liko nutarta, kad kuopos valdyba ir nariai (kurie norės) bus grupėje nufotografuoti del įdėjimo paveiklo į Albumą ir išlaidas patys turės užsimokėti. Taipgi likos išrinkta J. Kantautas ir S. Trapkauskas, kad parinktų skelbimų ir atvaizdų del SLA. Jubiliejinio Albumo.

S. Bujanauškas raportavo, kad įvyks bendra vakarienė su SLA. 142 kp. iš New Haven, kuri bus lapkričio 8 d., New Haven, Conn. Įžanga bus \$1.00. Tai nėra abejonės, kad bus pui kus parengimas, nes New Haveno veikėjai visuomet surengia puikius vakarienes.

Taipgi skaitytas laiškas nuo SLA. 4-to apskrčio pranešant, kad minėto apskrčio suvažiavimas įvyks spalio 4 d., Bristol, Conn., tai likos išrinkti delegatai ir padaryta keli įnešimai busimam apskrčio suvažiavimui.

Org. J. Radzevičius perstatė 2 naujus narius ir reikia pasiūlyti, kad prasidėtų SLA. Auksiniam Konkursui mūsų org. kiekvienam susirinkime vis perstatu naujų narių. Well, mes žinom, kad „garliauskiniai“ yra smarkūs vyrai, tad Juozai nenustok dirbęs toliau. Taipgi susirinkime paaikėjo, kad ligonių nė visi nariai sveiki. Kitas susirinkimas įvyks lapkričio 7 dieną.

J. Marčulionis.

